

To: 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>
Cc: 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>
From: 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>
Sent: Tue 4/14/2020 8:06:21 PM
Subject: QA mantelzorg rijksoverheid
Received: Tue 4/14/2020 8:06:22 PM
[Q&A rijksoverheid mantelzorg en corona.docx](#)

Ha 5.1.2e

Bijgaand de aangepaste **Q&A voor op rijksoverheid**. Akkoord?

Verder heb ik een set Q&As voor het debat naar 5.1.2e gemaald omdat zij alles voor langer thuis verzameld begreep ik. Oa Q&A van burger kan mijn mz PBM krijgen?
 Komt jouw kant dus ook op.

Groet 5.1.2e

5.1.2e | [Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport](#) |
 5.1.2e | Directie Maatschappelijk Ondersteuning (DMO) |
 Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |
 Telefoon: 06 5.1.2e | 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>

Van: 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>

Verzonden: dinsdag 14 april 2020 19:41

Aan: 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>

CC: 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>; 5.1.2e <5.1.2e@minvws.nl>

Onderwerp: RE: Vragen nav overleg mantelzorg en respijtzorg.

Hoi,

- Ik denk dat we voor mantelzorg en respijtzorg geen apart overleg meer moeten inrichten, aangezien alle partijen ofwel in het patiënten/clienten ouderen overleg van 5.1.2e zitten, ofwel bij gehandicaptenkant van 5.1.2e SWN alleen niet en die kunnen we misschien ergens aanhaken en jij zou dan ook bij overleg met 5.1.2e kunnen aanhaken bijv.

Reden: overlap.

Ik heb partijen allemaal al gesproken over de richtlijn, en iedereen kan er goed mee leven, behalve Actiz. AlzheimerNL, MantelzorgNL, VNG en mind blij met richtlijnen. Iederin was kritisch, daarom komt er een aparte richtlijn die zij met VGN maken over mantelzorg en dagbesteding gehandicaptenzorg. Actiz heeft zelf meteen berichten verspreid over afschaling en moeten nu dus weer opschalen. Vinden ze niet leuk. Maar net 5.1.2e gesproken. Zij willen nee, tenzij. Wij gaan uit van continuïteit van zorg, tenzij... Verder hadden ze bezwaren dat dagbesteding in kleine groep niet kon, want mocht niet van RIVM. Dat was nonsense natuurlijk.

- Hele zaakje is door RIVM getoetst en akkoord bevonden. Ik zet nog de laatste puntjes op de i.
- PBM. In richtlijn nog: niet nodig. Dat blijft. Maar we willen bezien of:
  - We bij volgende serie PMB die niet voldoen aan IC kwaliteit er een lading naar GGD-en kan voor situaties waar client covid heeft en mantelzorger en niet bij in woont, maar wel wil komen.
  - Hierover willen we spreken met Directeuren publieke gezondheid (doen 5.1.2e en ik deze week) om afspraken hierover te maken voor uitreiking PBM.
  - Ook moeten we nog achterhalen hoe we er zwikje krijgen.
  - Kortom, nog in de kinderschoenen.
  - Mocht het allemaal lukken, dan passen we Q en A aan.

4. Q en A's die nu op rijksoverheid staan moeten aangepast worden aan de richtlijnen die nu gereed zijn (zie mijn mail hierover met vraag of jij dit voor mantelzorg richtlijn wilt doen).

Helder zo?

Groet,

5.1.2e

Van: 5.1.2e) < 5.1.2e @minvws.nl >

Verzonden: dinsdag 14 april 2020 18:01

Aan: 5.1.2e) < 5.1.2e @minvws.nl >; 5.1.2e) < 5.1.2e @minvws.nl >

CC: 5.1.2e) < 5.1.2e @minvws.nl >; 5.1.2e) < 5.1.2e @minvws.nl >

Onderwerp: Vragen nav overleg mantelzorg en respijtzorg.

Ha 5.1.2e | 5.1.2e

Onderstaand ter info de aantekeningen van het overleg dat 5.1.2e en ik vandaag hadden met Iederin, AlzheimerNL, MantelzorgNL, Patientenfederatie, VNG, MIND, SWN en Actiz over mantelzorg. Het is goed als jullie hier ook kennis van nemen.

Was een kritisch overleg over zowel het gevoerde proces als de inhoud. Heb eea kunnen toelichten en dat leverde ook zeker begrip op. Maar ik mis een stuk info die wel helpend kan zijn om het overleg goed te voeren. Jullie hebben vanochtend met bijna dezelfde mensen overleg gevoerd over de 4 richtlijnen en veel vragen uit dat overleg komen weer terug in mijn overleg. Oa inhoudelijke reacties op de andere richtlijnen. Actiz is heel kritisch over de richtlijnen dagbesteding en huishoudelijke hulp. Ik verwijs terug naar jullie overleg maar kan dat niet steeds doen want ook ik ben VWS op dat moment.

Concrete vragen:

- Is het een idee dat 5.1.2e de volgende keer aansluit bij mijn overleg om onduidelijke communicatie te voorkomen? Of 5.1.2e is ook prima als zij de laatste info heeft?
- Wat is de reactie van het RIVM op de richtlijnen? Kunnen jullie dat graag delen met ons?
- Wat is nu ons standpunt voor PBM mantelzorg? Ik zal een Q&A maken voor het AO maar de lijn tot nu toe was: die zijn er niet. Jouw telefoontje met 5.1.2e 5.1.2e suggereert dat we hier de deur op een kier zetten? Klopt dat? Dan pas ik de Q&A aan nl.

Groet, 5.1.2e

5.1.2e Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport |

5.1.2e Directie Maatschappelijk Ondersteuning (DMO) |

Parnassusplein 5 | 2511 VX | Den Haag | Postbus 20350 | 2500 EJ | Den Haag |

Telefoon: 06 5.1.2e | 5.1.2e @minvws.nl |

Van: 5.1.2e) < 5.1.2e @minvws.nl >

Verzonden: dinsdag 14 april 2020 16:03

Aan: 5.1.2e) < 5.1.2e @minvws.nl >

Onderwerp: Aantekeningen overleg respijtzorg en dagbesteding : di 14 april 3 tot 4 uur

Aantekeningen overleg respijtzorg dinsdag 14 april

Iederin

- Vanuit meldpunt komt 80% van de verhalen van ouders die als mantelzorger zorgen voor een kind met de beperking. Voornamelijk melding dat thuiswerken, les geven en zorgen te zwaar wordt als de situatie nog langer duurt. Niet alleen school en dagopvang is uitgevallen maar ook de andere 'leuke' dingen zoals uitstapjes zijn uitgevallen en dat geeft stress.

Patientenfederatie

- Meldactie over uitstellen van zorg onder de 9.000 respondenten. Resultaten panel morgen definitief. Er is ook al bericht op Skipr.nl geplaatst hierover, voor huisartsenzorg, paramedische zorg en wijkverpleging. Patientenfederatie schrikt er van dat de professionele zorg afneemt, als het goed is in dit in overleg (geldt voor 1/3de van de respondenten) maar soms is dit niet het geval. Er zijn vragen over veiligheid van mantelzorgers. Hoe kunnen we mensen zo duidelijk mogelijk handvaten bieden: hoe kan je wel zorgen. Daarbij is de afstemming tussen professionele en mantelzorg belangrijk om als gezamenlijke partners afspraken te maken.
- De richtlijnen die er nu zijn rondom mantelzorg, dagbesteding en hulpmiddelen zijn helder maar de vraag is of dit ook in de praktijk wordt uitgevoerd. Vraag aan VWS om dit ook doorlopend met Actiz en ThuiszorgNL te blijven bespreken. Actiz ontvangt graag de inhoudelijke informatie waar het gaat om of de zorg niet geleverd kan worden en men het daar niet mee eens is, of dat het gaat om dat er niet voldoende wordt mee gedacht over hoe er aanvullend op de beperkte formele zorg die wordt geleverd ook nog informele zorg kan worden ingezet.
- Signaal van MIND dat voorzichtig weer respijtzorgvoorzieningen kleinschalig weer worden geopend wordt niet herkend door de Patientenfederatie en MantelzorgNL. Actiz herkent het signaal ook niet. Voor verpleeghuizen specifiek geldt ook dat veel mantelzorgers liever niet hun naaste naar een verpleeghuis brengt voor dagopvang vanwege de coronabesmettingen onder inwoners en medewerkers.

Sociaal Werk Nederland

- Er zijn zorgen over de mensen die te zwaar belast worden en waar geen contact mee opgenomen wordt. Sociaal werk zetten nu allemaal een tandje bij om kleine zaken te regelen die het verschil kunnen maken.
- SWN geeft grote complimenten voor de richtlijn en vindt dat deze sterk is verbeterd t.o.v. de eerdere versie. Wel belangrijk aandachtspunt dat er nu sterk wordt gefocust op het 'zorgelement' en daarom is de vraag of de SWN leden er iets aan hebben. Plus er moet meer aandacht komen voor lokale initiatieven.

MantelzorgNL

- Vanaf afgelopen weken nu enkele signalen dat mantelzorgers aan het einde van hun Latijn zijn en het niet meer volhouden.
- Vragen over PBM blijven binnen komen van mantelzorgers die voor iemand zorgt met corona of verdenking zodat dat sommige handelingen nu niet gedaan kunnen worden zonder PBM. Na overleg afgelopen zaterdag hierover waar MantelzorgNL bij was aangesloten nu eerste stap gezet om handreiking te maken voor mantelzorgers over veilig zorg te verlenen. Hoe kan je dat nu doen met beperkte middelen en praktisch omgaan met mensen wassen bijv. Op de korte termijn kan het nu in de ergste nood voorzien. Patientenfederatie vult aan dat zij deze informatie ook willen delen via www.thuisarts.nl waar voor patiënten begrijpelijk informatie wordt uitgelegd van de richtlijnen.
- Het is frustrerend voor de medewerkers van de mantelzorglijn om te moeten vertellen dat er geen beschermingsmiddelen komen voor mantelzorgers. Actiz vult aan dat het ook frustrerend is dat wordt gezegd dat alle zorgmedewerkers PBM moeten krijgen maar het grotendeels alleen beschikbaar is voor medewerkers op afdelingen van mensen met een corona besmetting.
- N.a.v. vraag Actiz legt MantelzorgNL uit dat voornamelijk ook de persoonlijke verzorging wordt afgeschaald en waarschijnlijk minder vaak BIG-geregistreerde handelingen.

Actiz

- Veel signalen van boze mantelzorgers die niet meer binnen mogen komen in het verpleeghuis, zeker gevoed door de aandacht in media. Er zijn ook verpleeghuizen waar slecht gecommuniceerd is of mantelzorgers niet betrokken zijn en waar mantelzorgers vinden dat zij thuis de zorg beter kunnen leveren dan in het verpleeghuis. Voor het personeel is het ook heel zwaar om niet mensen toe te laten omdat zij ook de inzet van de mantelzorgers voor de corona periode enorm waarderen. MantelzorgNL biedt aan om mee te denken waar deze signalen zorgwekkend zijn en wordt nagedacht hoe je er mee om gaat als groepen mantelzorgers die verzamelen voor het verpleeghuis en of de lokale steunpunten mantelzorg hier ook over kan mee praten.
- Oproep om ook mooie voorbeelden te delen van verpleeghuizen waar mensen met vergevorderde dementie nu steeds meer een op een contact hebben met de verplegende en verzorgende.

Mantelzorg richtlijn

- Actiz benoemt dat in het overleg vanmorgen met **5.1.2e**, is aangegeven dat er bedenkingen zijn bij de richtlijn rondom dagbesteding en huishoudelijke hulp. Er wordt teveel gesuggereerd dat er een maakbare wereld is waarvan Actiz denkt dat hun leden er niet veel aan hebben. Verzoek is nuancering aan te brengen dat er geen dagbesteding mogelijk is in de verpleeghuizen maar mogelijk wel op andere locaties buiten of naast de verpleeghuizen. Wel was Actiz positief over de richtlijn mantelzorg en hoe het nu is aangevuld. VWS stemt intern ook nog af hoe zorgen hierover van Actiz worden meegenomen en of dit implicaties nog heeft voor de mantelzorg richtlijn.
- VWS erkent dat er uitdagingen zijn in de uitvoering van de richtlijnen en moet worden gekeken naar de goede voorbeelden en hiermee de richtlijn vullen waar het al wel lukt binnen de beperkende omstandigheden van dat er bijvoorbeeld nu veel mensen die de zorg en ondersteuning moeten verlenen ook ziek zijn.
- **VNG zaait verwarring** door te vragen wat de 'zorgplicht' op basis van de Wmo' genoemd op bladzijde 3 betekent. Betekent dit ook dat er verplichting is van de gemeente om ook formele ondersteuning en zorg te bieden. Reactie hierop van MantelzorgNL is dat het gaat om mantelzorgers te helpen in denken wie je om hulp kan vragen.

Actie allen:

Actie VWS: stuurt uiterlijk morgen alle drie of vier richtlijnen toe aan de deelnemers van het overleg.

Actie VWS: plant vervolgoverleg in volgende week